

forsvare sig imod en ydre Magt, og den vidste, at den havde at støtte sig paa en Overtat, hvor Dissenteren i kirkelige Forhold var, om man saa vil, Natur, daglig Tilværelse. Altsaa var det en Nødvendighed for den første christne Kirke at handle saaledes. Men den samme Nødvendighed er ikke nu og ikke her tilstede. Driften dertil kan vel være tilstede, men ingen Nødvendighed; idetmindste kan denne ikke hentes derfra, at Dissenterne her i Landet, Baptisterne og andre, søge at danne afsluttede kirkelige Menigheder for at opnaae en ydre Begrændsning. Det er begribeligt, at de gjøre det, men Folkekirken er det store Bord, hvorved vi indbyde Alle til at spise, uden at der saa nøie skal spørges om, hvorfra vi have vor Sult, og den behøver derfor ikke at gjøre som hine; saalange dens Geistlighed bliver betalt af Staten, for at røgte sit Kalb, behøver den ikke Mere, og Menighederne kunne intet Videre ønske end frit at kunne gaae til at nyde, hvad der bydes ved Herrens Bord, hvis de have Lyst, og blive derfra uforstyrrede, naar de ikke have Lyst. — Den ærede Forslagsstiller kom dernæst til at nævne en anden Gjennemgang, som det kirkelige Liv har gjort, førend det kom til os, nemlig Reformationen, og her, kunde man sige, er det egentlig det religiøse Liv, der gjorde Gjennemgangen; thi Reformationen gav sig i det Mindste Udseende af at vende tilbage til det religiøse Liv, for at tilveiebringe en Reformation af den bestaaende Kirke; — den lutheriske Reformation forlangte fra Begyndelsen af ikke at komme ud af Kirken; den forlangte kun at reformere Pavedømmet, men det magtede den ikke; og derfor blev den sat i den Nødvendighed at søge, ikke geistlig, men verdslig Magt. Derfor kom den til Kongedømmet, og derfor er det, at Kongen i enhver naturlig lutherisk Kirke er, om man saa kan sige, den lutheriske Pave. Enhver lutherisk Kirke er historisk rigtigt og nødvendigt Kongen undergiven, naar denne selv er lutherisk; var Kongen ikke lutherisk eller hørte han op at være det, saa maatte man see at finde et andet Middel; men Kongen og ikke Statsregjeringen er nu, hvilken Forfatning man end giver Kirken, dennes augsburgske confessionelle Overhoved. Og det er ogsaa det, vi gjenfinde i vor Grund-

lov; men af denne Grundlov river man nu en enkelt Paragraph ud, og af dens Behandling citerer man enkelte Stykker, isædetfor at man skal tage det Hele i dets fulde Omfang og lægge Mærke til, hvorledes det Hele er blevet til. Og, naar man gjør det, da vil man komme til den Betragtning, at der er noget Andet, der maa fyldestgjøres, end det, man her har søgt at fyldestgøre. Og hvad er det, man her har søgt at fyldestgøre? Man har forsøgt i en væsentlig Grad at affatte den lovgivende Magt, og man har i ligesaa væsentlig Grad forsøgt at reducere Kongemagten. Hvorledes er nu den constitutionelle Stilling af Kongemagten? Den, at den igjennem sine ansvarlige Ministre har et fuldstændigt Initiativ, en fuldstændig Ret til at foreslaae Love i alle Retninger. Men her bringer man os et Lovforslag frem, hvorved man paalægger Kongen, de kongelige Ministre, at spørge en udenfor Landets Repræsentation sammentraadt Forsamling, om den vil, at det og det Forslag maa blive forelagt. Kongemagten bliver jo derved frataget sit Initiativ, den bliver tvungen ned under en raadgivende Myndighed. Naar Kongen selv udgav en Forordning, hvori han sagde: „Kirke- og Underviisnings-Ministeren maa ikke forelægge mig nogetsomhelst Lovforslag om Kirkens Anliggender, førend det har været forelagt den eller den Forsamling, og jeg har seet Udbyttet af dens Raadslagninger,“ — saa var Sagen rigtig. Men nei! her forlanges en Lov, hvorved Kongen ikke skal kunne sige: „Jeg vil ikke forud spørge Rogen.“ Ja, man siger vel, at Kongen vil det; men i Fremtiden kan der komme en Konge, som ikke vil det. Kongemagten er derved svækket, og det maa vi huske paa, at under Grundlovens Behandling holdt det haardt nok at faae det slaacet fast, at den Maade at stille Kongen paa, med en saa stor Frihed gjennem Ministrene og et saa stort Ansvar af disse ligeoverfor ham og os, skulde kunne haandhæves, og det er aabenbart, at det at røkke herved er upassende, unødvendigt, og imod hele Grundlovens Aand, og især imod dens Udviklings Aand. Men lad os spørge: Hvorledes er Folkekirken bleven til? Hvordan er dens oprindelige Definition? Og hvorledes